

Č. 1/2017

Organizace školení a seminářů rozhodčích a instruktorů atletiky

Metodický návod pro organizaci školení a seminářů rozhodčích a instruktorů atletiky vychází z platných předpisů, směrnic a pokynů vydaných ČAS a KR ČAS.

Účelem návodu je poskytnout v jednom dokumentu informace o požadavcích na kvalifikaci rozhodčích atletiky, na udržování a zvyšování kvalifikace, dále pak na evidenci a vzájemnou informovanost mezi KR ČAS, KR KAS a případně atletickými oddíly.

1. Kvalifikační třídy a odborné funkce

1.1 Požadavky na kvalifikační třídy

Požadavky na kvalifikaci rozhodčích, odborné funkce a podmínky udržování a stanoví Směrnice ČAS [1]

Tabulka 1. - Přehled tříd rozhodčích atletiky a kvalifikační požadavky

Kvalifikační třídy/ funkce	kvalifikační požadavky			omezení	možnosti	doklad	platnost	způsob prolongace
	Min. věk	předchozí praxe v nižší třídě	požadovaná úroveň školení					
kandidát	16 let	-	3.třída	nesmí rozhodovat u dopadu náčiní		průkaz rozhodčího	5 let ⁵⁾	-
3.	18 let		3.třída ¹⁾	-		průkaz rozhodčího	5 let ⁵⁾	seminář rozhodčích
2.	20 let	2 roky	2.třída	-	školení pro odborné funkce	průkaz rozhodčího	5 let ⁵⁾	seminář rozhodčích
1.	22 let	2 roky	1.třída	-	školení pro odborné funkce, vyslání na seminář IAAF/EAA ⁴⁾	průkaz rozhodčího	5 let ⁵⁾	seminář rozhodčích nebo instruktorů
Ú	-	5 let v hlavních a vedoucích funkcích ²⁾	seminář pro 1.třidu, jmenování	-		průkaz rozhodčího	5 let ⁵⁾	seminář rozhodčích, nebo instruktorů
IR ³⁾		5 let rozhodčím 1. třídy	seminář pro jmenování instruktorů nebo zařazení na aktuální panel ITO, jmenování	věk pro jmenování max. 75 let		průkaz IR	4 roky	seminář instruktorů

Poznámky k tabulce 1 :

- 1) Lze nahradit studiem ve stejném rozsahu mimo ČAS potvrzení o absolvování předmětu v dílčím úseku studia s odpovídajícím rozsahem a jehož obsah zahrnuje témata školení rozhodčích atletiky. Například UK v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, předmět ATLETICKÉ SOUTĚŽE A JEJICH ROZHODOVÁNÍ. Žadatel o vydání průkazu rozhodčího musí doklady o studiu předložit příslušnému KAS, u kterého o vydání žádá, a studium nesmí být ukončeno déle než 5 let před podáním žádosti.
- 2) Hlavních rozhodčí, zástupce hlavního rozhodčího, vrchní rozhodčí/vrchník. Návrh na jmenování podává příslušná KR KAS ke KR ČAS, s příslušným potvrzením činnosti navrhovaného rozhodčího.
- 3) Instruktory rozhodčích ČAS jmenuje KR ČAS, instruktory rozhodčích KAS jmenují KR KAS příslušného kraje za podmínek uvedených v odst. 1 a 2 Směrnice ČAS o rozhodčích [1].
- 4) Seminář IAAF/EAA pro mezinárodní technické činovníky všech kategorií uvedených v platných pravidlech IAAF nebo v příslušných platných směrnicích IAAF/EAA
- 5) Podmínky pro prodloužení jmenování je v odůvodněných případech nutno splnit do 7 let od jmenování nebo prodloužení jmenování. Rozhodčí, který nesplní podmínky pro prodloužení jmenování, bude vyřazen z evidence.

Tabulka 2. - Přehled odborných funkcí rozhodčích atletiky a kvalifikační požadavky

odborné funkce	minimální kvalifikační třída	kvalifikace	doklad	Označení kvalifikace
rozhodčí chůze	2. třída	školení pro odbornou funkci	záznam o školení v průkazu rozhodčího	chu
certifikovaný měřič tratí pro soutěže na silnici	2. třída	školení pro odbornou funkci	certifikát	med
startér	2. třída	školení pro odbornou funkci	záznam o školení v průkazu rozhodčího	sta
rozhodčí cílové kamery	2. třída	školení pro odbornou funkci	záznam o školení v průkazu rozhodčího	kam
rozhodčí pro kontrolu náčiní	2. třída	školení pro odbornou funkci	záznam o školení v průkazu rozhodčího	mav

Do kvalifikační třídy Ú (ústřední rozhodčí) jmenuje KR ČAS rozhodčího 1. třídy na základě návrhu KR KAS po splnění všech podmínek v Tabulce 1 pokud získal na školení rozhodčích 1. třídy alespoň 90% bodů viz kapitola 2.2. Pokud získá 70-89% bodů, prodlužuje se požadovaná doba praxe na 7 let.

2. Školení rozhodčích

2.1 Organizační a odborné zajištění

Organizační zajištění a požadavky na lektory jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 3 – přehled typu školení a minimální kvalifikace lektorů

školení pro rozhodčí	zajišťuje	minimální požadavky na lektora	minimální počet vyučovacích hodin
3. třídy/kandidát	oddíl / KR KAS	rozhodčí 1.třídy,	12
2. třídy	KR KAS	Ú / IR KAS	18
1. třídy	KR ČAS	Ú / IR ČAS / kvalifikovaný rozhodčí pro odborné funkce	26
seminář pro rozhodčí Ú a 1 třídy	KR ČAS / KR KAS	Ú / IR ČAS (KAS)	6
seminář pro jmenování IR ČAS	KR ČAS	IR ČAS	12
odborné funkce	KR ČAS	rozhodčí 2.třídy se školením pro danou odbornost a 5 lety praxe v dané odbornosti	6

Poznámka k tabulce 3: :

1) Pokud se jedná o instruktory ČAS. V případě seminářů pro jmenování instruktorem KAS organizuje příslušný KAS

2.2 Rozsah školení

Rozsah a náplň školení rozhodčích je uveden v Pokynu komise rozhodčích [2] a v tomto metodickém pokynu. Počet vyučovacích hodin zahrnuje jak teoretickou přípravu, tak i praktická cvičení, jsou-li organizována.

Školení rozhodčích III. třídy

Rozsah: minimálně 12 hodin

Náplň: základy rozhodování běhů, skoků a vrhů s přihlédnutím k základům pedagogické práce rozhodčího, postupy při zajišťování bezpečnosti, statusu rozhodčího, praktická část na stadionu apod.

Ověření znalostí:

a/ formou testu / 30 až 40 otázek/ = 30 až 40 bodů

b/ formou vyplnění tří zápisů / v kterých bude řešena rovnost výkonů ve vertikálních skocích, v horizontálních disciplínách a v bězích /= každý zápis = 5 bodů

Požadavek na úspěšnost uchazeče: dosažení 70 procent možných bodů

Školení rozhodčích II. třídy

Rozsah: minimálně 18 hodin

Náplň: rozhodování běhů, skoků, vrhů, chůze, startování, náplň činnosti vrchníka s přihlédnutím k výchovnému působení rozhodčího, dodržováním zásad bezpečnosti, práce komisí rozhodčích

Ověření znalostí:

a/ formou testu / 30 otázek s důrazem na práci vrchníka a rozhodování chůze / = 30 bodů

b/ formou vyplnění čtyř složitějších zápisů – každý zápis -dle složitosti 6 až 8 bodů = 30 bodů

c/ formou písemných odpovědí na otázky z práce vrchníka, problematiky startování a rozhodování chůze = 30 bodů

Požadavek na úspěšnost uchazeče: dosažení 70 procent možných bodů

Školení rozhodčích I. třídy

Rozsah: minimálně 26 hodin

Náplň: rozhodování běhů, skoků, vrhů, vícebojů, soutěží družstev, soutěží mimo stadión, náplň činnosti hlavního rozhodčího, vrchního rozhodčího, odvolací komise, problematika a činnost odborných rozhodčích, s přihlédnutím k právním aspektům rozhodování, řešení situací neuvedených v pravidlech, chybám v rozhodování, technickým zařízením pro měření a vzájemné koordinaci v práci rozhodčích, rekordní protokoly, organizace závodů

Ověření znalostí: přibližně 30 procent vstupní, přibližně 70 procent závěrečné, vždy s následnou rozpravou

- vstupní ověření

a/ formou testu / 20 až 30 otázek /

b/ formou vyplnění dvou až tří složitějších zápisů

- závěrečné ověření

a/ formou testu / 40 otázek /

b/ formou čtyř až pěti složitějších zápisů / včetně zápisů soutěží družstev, kvalifikací, vícebojů /

c/ ústní nebo písemnou formou řešení „problémových“ situací

Požadavek na úspěšnost uchazeče: dosažení 70 procent možných 150 bodů.

Seminář pro odborné funkce

Rozsah: minimálně 6 hodin

Náplň : pravidla, týkající se odborné funkce, prostředky a postupy rozhodování, doklady, příklady z praxe a praktická cvičení (pokud jsou možná)

Ověření znalostí:

a/ formou testu z pravidel a postupů /10 otázek/ = 10 bodů

Požadavek na úspěšnost uchazeče: dosažení 70 procent možných bodů

Seminář pro rozhodčí Ústřední a pro jmenování IR je zároveň seminářem prolongačním, viz kapitola 3.

3. Udržování kvalifikace – prolongace způsobilosti

Platnost a forma prolongace je uvedena v Tabulce 1.

Zajištění a požadavky na prolongační semináře jsou uvedeny v tabulce 4.

Tabulka 4 – Požadavky na organizaci prolongačních seminářů

prolongační seminář pro rozhodčí	zajišťuje	minimální požadavky na lektora/y	minimální počet vyučovacích hodin
3. třídy	oddíl / KR KAS	rozhodčí 1.třídy	4
2. třídy	oddíl / KR KAS	IR KAS	4
Seminář pro rozhodčí Ú a 1.třídy	KR ČAS / KR KAS ¹⁾	IR ČAS	6

Poznámka k tabulce 4:

1) V případě, že jde o seminář pořádaný KR ČAS, musí být tento zařazen do ročního plánu KR ČAS dle kapitoly 4.1 a vedena jeho evidence dle kapitoly 4.4

Prolongační seminář

Rozsah: minimálně 4 hodiny – rozhodčí 3. a 2.tř, 6 hodin – rozhodčí 1.tř. a Ú

Náplň : změny pravidel za posledních 5 let, poznatky ze zpráv HR a IR, bezpečnost na stadionech, změny v předpisech ČAS, pro jmenování IR navíc práce IR

Ověření znalostí : Nevyžaduje se

Seminář pro jmenování IR

Rozsah: minimálně 12 hodin

Náplň: změny pravidel za posledních 5 let, poznatky ze zpráv HR a IR, bezpečnost na stadionech, změny v předpisech ČAS, práce IR včetně zpráv, připomínky k pravidlům, návrhy pro KR ČAS

Ověření znalostí: Nevyžaduje se

4. Organizace školení a seminářů

4.1 Plánování a způsob oznamování školení/seminářů

Školení a semináře zajišťované KR ČAS jsou plánovány ročně. Plán školení a seminářů na konkrétní rok je vyvěšen na webových stránkách ČAS v sekci školení:

<http://www.atletika.cz/clenska-sekce/rozhodci/skoleni/>

Pokud není stanoveno jinak, koná se:

1x ročně - prolongační seminář pro rozhodčí Ú a 1. třídy, školení pro jednu odbornou funkci

1x za dva roky - školení nových rozhodčích 1. třídy

1x za čtyři roky – seminář IR

Školení a semináře zajišťované KR KAS jsou plánovány příslušnou KR KAS a jsou neprodleně oznámeny KR ČAS a zveřejněny prostřednictvím webových stránek KAS nejméně jeden měsíc před termínem konání.

Pokud KR KAS požaduje vyškolit rozhodčí pro odbornou funkci, nebo uspořádat seminář pro rozhodčí Ú a 1. třídy, musí o tom včas uvědomit KR ČAS a zařadit takovéto školení do plánu školení KR ČAS, který je zveřejněn na stránkách ČAS.

Školení a semináře zajišťované atletickými oddíly jsou plánovány příslušným oddílem a neprodleně nahlášený příslušné KR KAS a zveřejněny prostřednictvím webových stránek oddílu či KAS nejméně jeden měsíc před termínem konání.

4.2 Přihlášky na školení/seminář

Přihlášky zájemců o školení pořádané KR ČAS se zasílají prostřednictvím KR KAS, který tímto zároveň potvrzuje dosavadní kvalifikaci a praxi zájemce. Přihlášky se zasílají e-mailem na adresu pověřeného člena KR ČAS, který je uveden ve zveřejněném ročním plánu školení na webových stránkách ČAS viz bod 4.1.

Přihlášky se zasílají formou vyplněné tabulky viz Tabulka 5 vzor přihlášky na školení/seminář rozhodčích pořádaný KR ČAS viz Příloha 1 metodického návodu.

Příslušný člen KR ČAS potvrdí přijetí přihlášky a případně informuje KR KAS o naplnění plánovaného počtu zájemců

Tabulka 5 – vzor přihlášky na školení/seminář rozhodčích pořádaný KR ČAS

Způsob přihlášek na školení a semináře pořádané KR KAS a oddíly si určí tito individuálně, nejdéle v pozvánce na akci.

4.3 Účast a poplatky

Právo účasti na školení či semináři se zakládá na řádné přihlášce a jejím potvrzení organizátorem. Účastník školení nebo semináře je povinen uhradit pořadající složce poplatek, a ČAS poplatek za jmenování do kvalifikace dle směrnice ČAS o poplatcích a odměnách [3], články 2, 4 a 5.

Poplatky jsou následující:

Poplatky ČAS

Poplatek za jmenování do kvalifikace rozhodčího 2. a 1. třídy činí 100 Kč.

Poplatek za jmenování do kvalifikace ústředního rozhodčího činí 200 Kč

Poplatky pořadající složce

Účastníci školení rozhodčích 3. třídy hradí poplatek 100 Kč.

Účastníci školení rozhodčích 2. třídy hradí poplatek 200 Kč.

Účastníci školení rozhodčích 1. třídy hradí poplatek 300 Kč.

Poplatek za účast na jednodenním semináři rozhodčích všech stupňů činí 150 Kč.

Poplatek za účast na vícedenním semináři rozhodčích všech stupňů činí 300 Kč.

Poplatky za jmenování a poplatky za školení pořádané KR ČAS se zásadně hradí předem a bankovním převodem nebo složenkou na určený účet ČAS.

Formu úhrady za školení pořádaná jinými složkami určuje pořadající složka.

4.4 Evidence

Evidenci o školeních/seminářích vede pořadající složka.

Evidenci o účasti a školitelích je vedena formou třídní knihy. Vzor třídní knihy je ve formátu excel příloze č. 2 tohoto metodického návodu. Údaje o akci musí obsahovat název akce, datum a místo konání, program, údaje o vedoucím, školitelích a údaje o účastnících.

Údaje o školitelích musí obsahovat:

Jméno a příjmení, dosaženou kvalifikaci, číslo průkazu

Údaje o účastnících musí obsahovat:

Jméno a příjmení, adresu bydliště a datum narození. Pro vazbu na evidenci rozhodčích je vhodné doplnit údaje o dosažené kvalifikaci, číslo průkazu (zejména nově přidělených)

e-mailovou adresu, telefon kraj a případně oddíl.

Pořadající složka informuje neprodleně po akci vyšší organizační složku vyplněnou tabulkou, zaslanou e-mailem.

Pořadající složka uchová doklady o ověření znalostí (testy, vyplněné zápisy), včetně jejich bodového vyhodnocení pro případnou kontrolu.

Pořadající složka je odpovědná za uchování všech údajů po dobu nejméně 5ti let.

Komise rozhodčích ČAS

- jmenuje rozhodčí ústřední, 1.třídy a instruktory ČAS
- přiděluje čísla a vydává průkazy rozhodčím ústředním, 1. třídy, instruktorům ČAS a rozhodčím pro odborné funkce
- schvaluje seznamy absolventů školení a prolongačních seminářů rozhodčích ústředních a 1. třídy, instruktorů ČAS a školení odborných funkcí
- edituje a doplňuje databázi rozhodčích a zapisuje do ní veškeré údaje o rozhodčích ústředních, 1. třídy, rozhodčích pro odborné funkce a instruktorů ČAS

Komise rozhodčích KAS

- přiděluje čísla vydává nové průkazy rozhodčím 2. a 3. třídy a instruktorům KAS
- schvaluje seznamy absolventů školení a prolongačních seminářů rozhodčích 2. a 3. třídy a instruktorů KAS
- zapisuje veškeré údaje o rozhodčích 2. a 3. třídy a instruktorů KAS do centrální elektronické databáze po jejím zpřístupnění
- informuje KR ČAS o provedených školeních nových rozhodčích zasláním seznamu účastníků v elektronické podobě

5. Podklady pro školení a semináře

Jako podklady pro školení a semináře slouží:

- Pravidla atletiky v platném znění
- Atletické soutěže (soutěžní řád)
- Předpisy a směrnice ČAS
- Roční sumáře ze zprávy HR a IR
- Další podklady zveřejněné na webu ČAS

Do doby zpřístupnění elektronické databáze rozhodčích pověřeným pracovníkům KAS, předávají KR KAS veškeré údaje členu KR ČAS Jakubovi Kubálkovi e-mail kubalek.jakub@seznam.cz

Přílohy:

Příloha 1 Vzor - Přihlášky na školení/seminář rozhodčích pořádaný KR ČAS

Příloha 2 Vzor - Třídní kniha

Literatura:

- [1] Směrnice ČAS o rozhodčích, číslo předpisu 3/2011 v úplném znění vyhlášeném dne 16. září 2015 v předpisu číslo 7/2015 a změna vyhlášená v předpisu číslo 4/2016.
- [2] Pokyn komise rozhodčích č. 1/2012, 10. 2. 2012 – Osnovy školení
- [3] Směrnice ČAS č. 5/2016, o poplatcích a odměnách v ČAS, kterou se mění předchozí směrnice ČAS č. 7/2009 a její následné změny a dodatky